

Rapport om försöksverksamhet med fjärrundervisning i modersmål

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Under läsåret 2016/2017 genomför Nacka kommun projektet *Fjärrundervisning* tillsammans med sex lärare på modersmålsenheten i Nacka kommun. Fjärrundervisning innebär att eleven sitter i ett klassrum på sin skola med en handledare som hjälper till med själva tekniken och läraren befinner sig på en annan plats och de två kommunicerar med varandra via dator.

Projektet syftar till att

- Hitta lämplig teknik för fjärrundervisning inom modersmål
- Bygga upp kompetens hos lärarna för att undervisa på distans
- Hitta organisatoriska former för fjärrundervisning på distans

Ärendet

Det finns ett behov av att effektivisera modersmålsundervisning och studiehandledning för eleverna i Nacka. Med ett ökat antal mottagande av nyanlända förväntas också behovet av modersmålsundervisning och studiehandledning på elevernas modersmål öka. Idag finns en verksamhet som bygger på att modersmålslärare reser mellan skolorna för att genomföra undervisning på plats. Om resandet begränsas skulle lärarna vinna tid som kunde användas till att utveckla undervisningen och ge eleverna mer undervisning. Lärarnas arbetsmiljö skulle sannolikt förbättras och en ökad digitalisering öka möjligheter att använda lärare från hela Sverige för t.ex. minoritetsspråk.

Från den 1 juli 2015 får fjärrundervisning genomföras inom modersmål och studiehandledning samt undervisning i moderna språk. Fjärrundervisning ska genomföras som interaktiv undervisning där lärare och elever är åtskilda i rum men inte i tid.

Fjärrundervisning får användas i moderna språk, modersmål och studiehandledning (5a kap skolförordningen och 4a kap. gymnasieförordningen). En handledare ska vara närvarande i den lokal där eleven befinner sig.

I början av höstterminen 2016 startade välfärd skola ett projekt som främst är inriktat på fjärrundervisning i modersmål. Sex lärare och 33 elever deltar i projektet som genomförs på Fisksätra Skola, Orminge skola, Eklidens skola och Samskolan. Själva fjärrundervisningen inleds i samband med vårterminen och pågår under våren 2017 och avslutas med en utvärderingsträff i Nacka Stadshus med alla elever och lärare som deltagit i projektet.

I projektet ingår att hitta lämpliga tekniska och organisatoriska lösningar samt att tillsammans med modersmållärarna bygga upp kompetens i fjärrundervisning.

Undertecknad Lisen Bolander är projektledare för arbetet. Det finns även styrgrupp som består av Einar Fransson, produktionsdirektör, Lars Ekelöv, IT-strateg, Graham Brodie, biträdande rektor för modersmålsenheten samt Per Gunnar Rosengren, utbildningsstrateg. Lärarna kommer vara fysiskt placerade i B-huset på Nacka gymnasium under projekttiden.

Projektet är främst ettårigt men en strategi behöver utvecklas för att modersmålsenheten och skolorna ska kunna arbeta vidare med fjärrundervisning under läsåret 2017/18. Det kan t.ex. handla om att projektet löper vidare i mer begränsad form eller att det förlängs, men det beror på vad utvärderingen visar.

Ekonomiska konsekvenser

I dag reser modersmållärare mycket på sin arbetstid och om restiden minskar bör läraren i stället kunna undervisa fler lektioner. Möjligheten för läraren är också att effektivisera sin undervisning där material kommuniceras ut till eleven och som sedan lätt kan modifieras och återanvändas genom att använda digitala plattformar som till exempel Learnify och G Suite for Education av läraren. Under läsåret 2016/17 har välfärd skola avsatt 700 000 kronor till projektet.

Konsekvenser för barn

Om restiden minskar för modersmållärare kan eleven få mer undervisningstid och på så sätt utveckla sina kunskaper i modersmål då läraren kan undervisa oberoende av tid och plats. Med fjärrundervisning kan kommunen anställa behöriga lärare i modersmål som inte bor i kommunens närområde. Genom distansutbildningen kan elever spridda över ett stort geografiskt område finna vänner på andra orter, vilket har betydelse både socialt och kulturellt.

Helena Ekwall
Chef Verksamhetsstöd Välfärd skola

Lisen Bolander
Projektledare Digital Kompetens